

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 100 lir (za inozemstvo 110 lir), za 1/2 leta 50 lir, za 1/4 leta 25 lir, mesečno 9 lir. Tedenska izdaja letno 50 lir. Plača in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953

CONCESSIONARIO ESCLUSIVO per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO. Via G. Lazzaroni 10.

IZKLJUCNO ZASTOPSTVO ZA OGLASE v Kr. Italije (razen za Ljubljansko pokrajino) in inozemstvo ima ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10.

Izhaja vsak torek in petek

Ljubljana, torek 23. marca 1943-XXI

Cena posameznj številki lir 0.80

Zapora mezd

Združenje industrijcev in obrtnikov je izdalo to okrožnico:

Čast nam je opozoriti p. n. podjetja na naredbo Visokega komisarja za Ljubljansko pokrajino št. 7 z dne 15. januarja t. l. glede zapore mezd, ki je bila objavljena v »Službenem listu« št. 6 z dne 20. januarja t. l.

Posebej opozarjamo na osnovno načelo, da delodajalci ne morejo priznati svojim delojemalcem zvišanja prejemkov, ki niso že predvidena v kolektivnih pogodbah ali v delovnih redih.

O morebitnih posebnih razmerah, ki zaslužijo, da se prouče, ter o morebitnih zahtevah delavcev naj se nemudoma obvesti to Združenje radi proučitve takih primerov in potrebnih ukrepov.

Neupoštevanje teh predpisov utegne imeti za posledico disciplinski postopek, nekvarno morebitnim ostrejšim ukrepom oblasti.

Devinkulacija kavcij

Stranke, ki se zanimajo za devinkulacijo kavcijskih pologov, ki so bili izvršeni pred našo zasedbo, morejo v pisarni Pokrajinskega sveta korporacij, soba št. 10, vpogledati ob običajnih uradnih urah navodila, ki jih je v tej zadevi izdal Visoki komisariat za Ljubljansko pokrajino.

Zunanja trgovina Danske v številkah

Po dosedaj objavljenih podatkih za november 1942 se je v prvih 11 mesecih l. 1942 danski uvoz znižal, danski izvoz pa nekoliko zvišal, kakor kažejo naslednje številke (v milijonih danskih kron):

	oktober 1942	november 1942
uvoz	110.3	94.8
izvoz	74.6	94.0

Zanimivo je dviganje izvoza, čeprav je v zadnjem času proizvodnja glavnih izvoznih predmetov (kmetijskih) trajno nazadovala. Tako je znašala proizvodnja mleka v oktobru 1942 250, v novembru pa le 216 milijonov kg, proizvodnja surovega masla je v tem času padla od 9.1 na 8, jaje od 1.1 na 0.4 in mesa od 12.5 na 11.5 milijona kg. Če se postavijo kot podlaga produkcijski rezultati leta 1935 kot 100, potem je znašala proizvodnja mleka v oktobru 1942 62 točk, v novembru 55, surovega masla 62 in 56, jaje 16 in 6, mesa pa 109 in 98 točk. Ves uvoz je znašal 1099.8 milijona K ali približno 99.9 milijona na mesec, leta 1941 pa na mesec 109.8 milijona. Izvoz je skupno znašal 937.6 ali mesečno 85.2 proti 107.3 v oktobru 1941. Uvozni presežek se je zvišal od 2.5 milijona kron v l. 1941 na 14.7 milijona v l. 1942.

Ali ste že poravnali naročnino?

Za izenačenje cen

Zadnja številka rimskega trgovskega tednika »Autarchia e Commercio« priobčuje naslednji aktualen članek:

Kakor je znano, je v zadnjem času prešlo določevanje maksimalnih prodajnih cen od krajevnih činiteljev na ministrstva. Doslej je bilo določevanje cen prepuščeno lokalnim organom, odslej pa sta pristojni za to ministrstvo za kmetijstvo in ministrstvo za korporacije, ki v večini primerov sama določujeta cene.

Razlogov za to dejstvo je več in so tudi upravičeni.

Z določevanjem cen v središču se dobi »gotovost« cen, ki se določijo in objavijo z absolutno številko za razne premene blaga na poti do konsumenta, ali se pa določijo zadevni odstotki (od proizvajalca do trgovca na debelo, od trgovca na debelo do trgovca na drobno in od tega do konsumenta). Ti odstotki se potem glede na posamezne kraje določijo v absolutni številki.

Prehranjevalno področje

Izkušnje so dokazale, da je krajevno določevanje cen povzročilo večasi nepravilnosti: prišlo je, do različnih cen. Posledica tega je bila,

da je začelo težiti blago na trge, kjer so bile določene višje cene ter je prišlo zaradi tega do motenj pri razdeljevanju blaga. Središča so bila bogato založena, drugod je bilo pa pomanjkanje.

Treba je poudariti, da se je pri določevanju cen dogajalo, da po nekaterih krajih niso poznali uradnega cenika, kar je še bolj otežilo položaj glede preskrbovanja posameznih krajev.

Kar se tiče predvsem prehranjevalnega področja, naj omenimo, da je ministrstvo za kmetijstvo že davno izdalo navodila pokrajinskim prehranjevalnim sekcijam ter pokrajinskim in občinskim odborom za cene, kako je treba preprečiti omenjene nepravilnosti.

Dovolj je, ako omenimo okrožnico št. 151 od 28. marca 1942-XX, ki je vsebovala zadevna določila. Okrožnica pravi, da je dolžnost pokrajinskega odbora vnesti in središča določene cene v pokrajinski cenik in jih sporočiti občinam. Istočasno mora skrbeti, da ostane natančno pri določenih cenah.

V okrožnici je tudi rečeno, da je treba v pokrajinah, ki izvažajo, paziti, da ostane proizvodna cena nespremenjena tudi za ono bla-

go, ki se prodaja na drugih trgih.

Za primer, če bi ministrstvo določilo cene samo za prve premene, je vlada poskrbela za to, da se naslednje premene vračunajo v stroške in določijo krajevne cene. Tako določene cene so brez nadaljnega veljavne, ministrstvo ima pa pravico, da jih popravi.

Nacionalne cene

Namen teh ministrskih navodil je bilo izenačenje cen tako na debelo kakor na drobno za one proizvode, za katere je ministrstvo po določitvi proizvodjalne cene izdelalo načrt za nadaljnje premene v trgovini. To velja predvsem za sočivje in perutnino.

Medtem je medministrski odbor za aprovizacijo sklenil, da se morajo proizvodjalne cene že naprej določiti za vse leto. Kakor je bilo sporočeno, ministrstvo ne bo določilo samo cen za vse premene, temveč bo poskrbelo tudi za dokončna pravila v tej smeri.

Na ta način bo prišlo do enotnih nacionalnih cen in do niveliranja ali boljše rečeno do izenačenja cen tudi v primeru, če bo to pripuščeno pristojnosti krajevnih oblastev.

Gospodarski položaj Švice

Iz poročila švicarske narodne banke

Letno poročilo Švicarske narodne banke naglašja v uvodu vojne težave, ki so ovirale razvoj švicarskega gospodarstva ter nato pravi: Blokadni ukrepi, pomanjkanje prevoznih sredstev, zlasti ladijske tonaže, vsak dan bolj ovirajo promet, da vse države omejujejo uvoz na najbolj potrebne predmete. Da bi se posledice blokade omilile, se povečujeta kmetijska in industrijska proizvodnja. Zaradi pravilne razdelitve blaga in da se ohrani ravnovesje med kupno silo in ponudbo blaga, vse države vedno bolj uravnavajo potrošnjo.

Vse te težave so zadele tudi Švico, ki si je prizadevala, da si s sklenjenimi pogodbami z drugimi državami zagotovi potrebna živila in surovine. Poleg tega pa je morala vlada izdajati vedno nove ukrepe, da bi zagotovila deželji zadostno živil. Večje izkoriščanje švicarskih surovin, proizvodnje nadomestkov in uporaba rabljenih predmetov, vse to je povečalo ponudbo, dočim se je mogla potrošnja zadovoljiti zaradi kontingentiranja surovin, omejitve premogovnih dobav, racioniranja električnega toka in drugih odredb samo v omejenem obsegu. Zaradi vsega tega se je moralo tudi poseči v samostojno gospodarstvo.

Razvoj uvoza kaže najbolj jasno, kako je vojna zadela Švico. Leta 1942 je mogla Švica uvoziti 442.000 10 tonskih vagonov, za 10% manj ko leta 1941. Uvoz je dosegel samo tri petine uvoza l. 1938 in polovico uvoza l. 1939, ko je bil uvoz izredno velik. Izvoz pa je po teži dosegel samo 65% izvoza pred vojno. Kar se tiče vrednosti blaga, je treba navesti, da se je uvoženo blago povprečno podražilo za 116, izvoženo pa samo za 61%, kar pomeni, da odpade od vse vrednosti uvoženega blaga v višini 2.049 mi-

lijonov šv. frankov več ko polovica, namreč 1.100 milijonov frankov na zvišanje cen. Ker je bilo uvoženo blago mnogo dražje od izvoženega, se je razmerje med izvozom in uvozom poslabšalo na škodo Švice. Ta razlika v cenah izvira predvsem iz tega, ker Švica kupuje v tujini v prvi vrsti živila in surovine, v inozemstvo pa prodaja obrtne in industrijske izdelke. Znano pa je, da se v vojnem času cene živil in surovin bolj hitro dvigajo kakor pa cene industrijskih izdelkov. Upoštevati se mora nadalje, da se je podražil prevoz ter da je cena izvoznih predmetov deloma vezana po trgovinskih pogodbah.

Kljub pomanjkanju surovin, kuriva in mazil je bila švicarska industrija dobro zaposlena, ker je pričela izdelovati nove stvari in ker se je znala prilagoditi novim razmeram. Sezidalo se je več stanovanj in poslopj ko l. 1942. Povpraševanje po delovni sili se je okrepiło, položaj na delovnem trgu je bil ugoden.

Položaj v tujem prometu je še nadalje neugoden, ker je število tujcev nezadostno. Čeprav je obisk domačih gostov močno narasel, vendar ni mogel nadomestiti izgube tujih gostov.

Razveseljivo je, da se je kmetijska proizvodnja povečala. Obdelana površina zemlje je skoraj dvakrat tako velika kakor pred vojno. Dvig cen kmetijskih pridelkov je povzročil razne razprave o problemu cen. Indeks cen, plačanih proizvodjalcem, se je dvignil l. 1941 za 16, l. 1942 za 8% ter je sedaj za 64% večji ko v septembru 1939. Po indeksu o povprečnih cenah so se cene kmetijskih proizvodov povečale za 50%. Indeks cen na debelo, ki obsega cene živil, industrijskih surovin in pomožnih su-

rovin ter krmil se je dvignil za približno 100%, toda ne za vse predmete enako. Indeks uvoženega blaga se je dvignil za 157%, indeks domačega blaga pa za 63%. Uradni indeks življenjskih stroškov se je dvignil za 45.5% od začetka vojne. Temu primerno so se

uredile tudi plače nameščencev in delavcev.

Švicarska narodna obramba ter oskrba dežele sta povzročile velike stroške, ki zelo obremenjujejo javne finance. Do konca 1942 so vojni stroški narasli na 5.7 milijarde z amortizacijo 1.1 milijarde frankov. Polovica dohodkov izvira od izrednega davka, davki, uvedeni l. 1942, pa so dali 400 milijonov frankov.

V interesu švicarskega narodnega gospodarstva je, da se dolgovi čim prej plačajo. Anuiteta za plačanje dolga v 20 letih znaša letno 335 milijonov frankov. Švica namerava uvesti še davek na dohodek od premoženja, nadalje je bil uveden luksuzni davek ter davek na vojne dobičke. Na ta način bo mogoče kriti vojne izdatke. V letu 1942 se je švicarski zvezni svet dvakrat obrnil na kapitalni trg. V začetku marca je bilo razpisano posojilo 400 milijonov fr. z obrestno mero 3 1/4% in amortizacijo 12 let. Nato je bilo še razpisano posojilo v višini 375 milijonov, katerega pa je bilo podpisano za 600 milijonov frankov.

Valutna politika in vsi drugi ukrepi so služili stabilnosti franka. Cene, po katerih kupuje banka zlato, so ostale nespremenjene. Tudi valutni tečajji so ostali neizpremenjeni in tudi vrednost glavnih deviz. Obtok bankovcev se je povečal v l. 1942 za 300 na 2.637 milijonov fr. Švicarski kapitalni trg je s svojo sposobnostjo ustvaril ugodne pogoje za plasiranje posojil. Na trgu je vladala vedno obilica kapitala. Indeks delnic je narasel od 178 na 193 odstotkov.

More se reči, da je bilo l. 1942 z gospodarskega stališča za Švico ugodno, ker se je s koncentracijo vseh sil posrečilo premagati vse težave. Vendar pa so še nekatere napetosti, ki bodo trajale, dokler bo trajala vojna.

Za večjo agrarno proizvodnjo v Romuniji

Romunsko kmetijstvo se zaveda svoje naloge, da z vsemi silami nastopi proti glavnemu orožju sovražnika — proti blokadi. Romunski kmetovalci se zavedajo, da je od njihovega dela odvisna končna zmaga. Predvsem so spoznali, da se morajo stare napake odpraviti in da ne gre, da bi ostalo zaradi zanikrosti okoli 500.000 ha neobdelanih.

Geslo romunskega kmetovalca za spomladno setev je: Noben košček zemlje ne sme ostati neobdelan. Država si tudi prizadeva, da kmetovalcu na vse načine pomaga, da se njegova proizvodnja poveča. Da ne bi ostalo kmetijstvo brez delovnih sil, je bilo znatno število kmetov mobiliziranih. Se manjkajoče delovne sile naj bi nadomestili vojni ujetniki. Mehanizacija kmetijstva napreduje. Kmetovalcem so bili dani ceneni krediti za nakup umetnih gnojil in semen. Tudi za zatiranje rastlinskih škodljivcev so bile določene potrebne vsote denarja.

Z določitvijo maksimalnih mezd za kmetijska dela se ščitijo kmetovalci. Vendar pa tudi z vsemi temi ukrepi še ni dosežena najvišja meja za povečanje romunske agrarne proizvodnje.

Po računih strokovnjakov je za romunsko kmetijstvo 1 milijon ha

v Donavski delti izgubljene zemlje, 1 milijon ha meri poplavno ozemlje in 1.5 milijona ha je neuporabne zemlje. Poleg tega je v Romuniji 4 milijone ha občinskih pašnikov, od tega 2.5 milijona ha orne zemlje, ki se je šele sedaj začela obdelovati. Poleg tega pa izgubi romunsko kmetijstvo približno pol milijona hektarjev, ker so mala kmetijska posestva ločena s pasovi neobdelane zemlje.

Vse to pomeni, če se računna na hektar samo 1000 kg donosa, 50 tisoč vagonov žita ali prehrano za 5 milijonov ljudi. Če računamo vagon žita za 200.000 lejev, izgubi dežela dohodek 10 milijard lejev. Iz tega se vidi, da bi se mogli pridobiti z osuševalnimi deli in z melioracijami milijoni hektarjev plodne zemlje. Medtem pa se skuša z vsemi sredstvi zboljšati zemljo, ki je kmetijstvu že na razpolago, ter njen donos povečati.

Spremembe v francoski industriji

V Franciji so uvedli v mnogih industrijah serijsko izdelovanje izdelkov, ki je bilo dosedaj v teh podjetjih neznano. Po nemškem vzgledu so si začele tovarne izmenjavati svoje izkušnje, da bi se povečala in zboljšala proizvodnja.

Italijansko nemški dogovori

Pod predsedstvom italijanskega veleposlanika Gianninija in nemškega poslanika dr. Clodiusa je bila v Rimu seja mešanega italijansko-nemškega gospodarskega odbora. Razprave so se naslanjale na tik pred božičem izvedena posvetovanja. Takrat sklenjeni okvirni dogovori so bili sedaj podrobno proučeni. Še nadalje se bodo za vojno važni proizvodi in surovine dobavljali iz Nemčije v Italijo in obratno brez ozira na stanje klirinških obračunov. Posrečilo se je z novimi ukrepi zboljšati kompenzacijski plačilni promet med obema državama. S tem se je dosegel za obe dogovorni strani zadovoljiv rezultat.

Iz italijanskega gospodarstva

Finančna in justična komisija korporacijske zbornice pripravljata nov načrt zakona za velike posojilnice (ljudske banke). Po tem zakonu se bodo za velike posojilnice, ki imajo nad 50 milijonov lir deležne glavnice, uveljavile posebne določbe glede glasovalne pravice zadrušnikov na občnih zborih. Po dosedanjih določbah, ko je imel vsak zadrušnik samo en glas, bi mogla nastati na občnem zboru slučajna večina in bi ostali v manjšini zadrušniki, ki zastopajo večino deležev. Zato bodo po novi naredbi imeli zadrušniki z večjim številom deležev tudi več glasov. Novi zakonski načrt bo nadalje določal, da smejo biti zadrušniki takih velikih posojilnic samo italijanski državljani.

Novi predpisi glede prodaje plaštev za kolesa izidejo v najkrajšem času v Rimu. Za vsako pokrajino bo določeno število plaštev, ki se bodo prodajali samo v resnici potrebnim kolesarjem. 20 odstotkov plaštev bo rezerviranih za razne kategorije profesoristov, ki potrebujejo kolo pri izvrševanju svoje službe.

Ze dalj časa trajajoča italijansko-nemška pogajanja o dobavah svile v Nemčijo so bila sedaj ugodno zaključena. Novi dogovor ne ureja samo kontingentov za tekoče leto, temveč določa tudi izvedbo onih dobav, ki so ostale še po dogovoru za prejšnje leto.

Italijansko-bolgarski zavod za zboljšanje zemlje je začel 22. marca delovati. Italijansko delegacijo vodi profesor Prampolini, bolgarsko delegacijo pa profesor Iliev, generalni tajnik v kmetijskem ministertvu. Zavod se bo zlasti zanimal za zboljšanje zemlje v južni Bolgariji.

Švicarski gospodarski krogi kažejo v zadnjem času živo zanimanje za zboljšanje prometnih zvez z Italijo. Švicarska vlada si prizadeva za postavitve posebnih vodov, po katerih naj bi prihajalo mineralno olje v Švico. Nadalje se proučujejo številni načrti, ki naj bi zboljšali železniški promet. Zgradile naj bi se tudi vzpenjače ter zboljšale vodne zveze. A tudi cestne zveze med Švico in Italijo naj bi se zboljšale. Vsi ti načrti pa so v zvezi z velikim načrtom, da se zgradi vodna zveza med Benetkami in Locarnom. Ta veliki načrt pa se že bliža svojemu uresničenju in tedaj se bodo italijansko-švicarski trgovinski odnošaji še prav posebno zboljšali in povečali.

že v 24 urah barva, plesira in kemično snai i obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6. Šelenburgova 8
Telefon št. 22-72.

Skupne prodajalne v Nemčiji

V Nemčiji bomo v naslednjih tednih, tako piše zadnji »Reich«, doživeli poleg zatvoritve trgovin tudi preselitve trgovin posebne vrste. Poziv, ki ga je izdal vodja državne skupine trgovina dr. Hayler, k ustanavljanju vojnih skupnih prodajaln, je padel očitno na ugodna tla. V raznih mestih se bodo torej dogovorili samostojni trgovci ter sklenili pogodbe o sodelovanju. V trgovini z nogavicami se bodo znašli kot aktivni najemniki stari trgovec in poleg njega še prodajalec dežnikov in prodajalec perila. Z novimi razstavljenimi predmeti v izložbah se bo moglo označiti, katere tvrdke so v tej prodajalni združene. Popolna fuzija vseh treh trgovin se ne namerava, temveč ostanejo vsi sodelujoči formalno samostojni.

Iniciativa za takšne skupne prodajalne ne bo prišla od zgoraj, temveč je prepuščeno podjetnosti in sposobnosti za prilagoditev sodelujočih, da sklenejo pogodbe. Če bo in v kateri meri bi bilo mogoče že zaprte trgovine naknadno združiti v takšne skupne prodajalne, je treba še počakati. Gospodarski smisel takih združevanj se razvidi iz naslednjega: V industriji je standardizacija in omejitve vrst izdelkov pri proizvodnji konsumnih predmetov privedla do vedno večje specializacije posameznih tovarn. Izdelovanje istih tipov jemlje specialnim trgovinam tla, ker se dobe posebne vrste v

vedno manjšem obsegu. Za trgovino nastaja iz iste vojno-gospodarske situacije, ki sili tovarnarja k specializaciji, nujnost, da razširi vrste blaga, ki jih prodaja. To se more zgoditi s skupnimi prodajalnicami strokovnih trgovcev. Še nekaj govori za te skupne prodajalne. Za starejše moči samostojne trgovine se more s takšnimi skupnimi prodajalnami najti oblika koristnega udejstvovanja, zlasti še, če so potem mlajše sile proste za drugo delo.

Za oskrbo potrošnikov se more doseči s temi prodajalnami olajšanje, ker ostanejo vsakemu trgovcu njegovi kontingenti in dobave. Ravno te prinesejo sodelujoči kot važen aktivum v skupno prodajalno. Ohranitev teh pravic pa daje trgovcu pogoje za bodočo eksistenco.

Dosedanje skušnje kažejo, da bo laže doseči združevanje v skupnih prodajalnih trgovin sorodnih sortimentov ko istih. Pri ustanavljanju teh skupnih prodajaln imajo strokovne organizacije samo to nalogo, da pomagajo z nasveti. Popolno združenje preprečujejo tudi davčne ovire, zlasti predpisi o prometnem davku. Seveda bo treba rešiti tudi še mnogo drugih vprašanj, preden bodo vse te skupne prodajalne res dobro delovale. Pomen teh skupnih prodajaln pa je trenutno v tem, da vzgajajo k aktivnosti v času, ki je za samostojne trgovce poln težkoč in ovir.

Denarništvo in zavarovalstvo

Denarnim zavodom Ljubljanske pokrajine

Združenje denarnih in zavarovalnih zavodov Ljubljanske pokrajine sporoča:

Istituto Nazionale per i Cambi con l'Estero je v delno spremembo svojih prejšnjih navodil glede kompenzacijskih računov odredil, da smejo Banca d'Italia in banke-agenti dovoliti vplačila na te račune za transportne stroške, za železniško vozno in slično edino, če izhaja iz listin, da prihaja blago, na katero se ti stroški nanašajo, naravnost iz države, v korist katere je bilo vplačilo zaproseno. V vsakem drugem primeru in posebno še, če se zaprosi za vplačilo omenjenih stroškov v korist tranzitnih ali tretjih držav, se bodo morale tozadevne listine predložiti v pregled naravnost omenjenemu Istituto Nazionale per i Cambi con l'Estero.

Ljubljanska kreditna banka

Uprava banke je na svoji seji dne 20. t. m. pod predsedstvom g. Ivana Jelačina po poročilu ravnateljstva odobrila bilanco zavoda za leto 1942., ki izkazuje s prenosom vred L. 1.074.259.66 čistega dobička. Upravni svet zavoda je sklenil predlagati občnemu zboru, ki se bo vršil dne 10. aprila, izplačilo 4% dividende prioritentnim delničarjem, dodelitev L. 250.000 rezervnim fondom, L. 200.000 dopolnjenemu fondu za uradništvo, dočim se L. 472.259.66 prenese na novi račun.

Rezervni fondji bodo znašali po letošnji dotaciji nad 3½ milijona lir, to je nad 31% delniške glavnice.

Na seji je bil obenem sprejet predlog uprave, da banka s 1. julijem t. l., po predhodni odobritvi Visokega komisariata, ukine zaščito za stare vloge in se tako zavod povrne v normalno poslovanje.

Koncentracija v romunskem bančništvu
Koncentracija v romunskem bančništvu se more smatrati kot kon-

čana. Vlada je zato izdala naredbo, s katero so se zrahljale nekatere dosedaj veljavne določbe. Nova naredba vsebuje do podrobnosti določbe o višini vlog, zakonitih rezerv, vrednotenju raznih dobrin in višine reziže. Celotna vsota vlog sme odslej znašati 12 kratni (dosedaj 9 kratni) in proti posebnemu dovoljenju 16 kratni (dosedaj 12 kratni) znesek delniške glavnice in rezerv. Najvišja dopustna višina vseh obveznosti banke se je zvišala od 12 kratnega na 16 kratni znesek delniške glavnice in rezerv. Tudi glede likviditetne rezerve so sedaj omiljene določbe. Samo 25 odstotkov hranilnih vlog in ne več 35 odstotkov se mora naložiti v državne papirje ali dobavne menice. Najvišja dopustna višina za rezijske stroške je bila za velebanke določena na 9%, za srednje velike bančne zavode pa na 15%.

Racionalizacija v denarništvo
Češko-Moravske je lani napredovala. V letu 1942. so bile zaprte 3 banke in 32 bančnih podružnic. Dne 31. 12. 1942 je bilo skupno 16 bank s 159 podružnicami, 31. 12. 1941 pa 19 bank s 191 podružnicami. V bodoče bodo smeje še nadalje posloovati samo banke, ki imajo vsaj 1 milijon Kč osnovne glavnice. Število hranilnic se je znižalo od 173 s 146 podružnicami na 172 hranilnic s 147 podružnicami. Letos pa se bo to število še znižalo, ker se že pripravljata fuzija več praških hranilnic. Tudi število združenih in kmetijskih posojilnic se je znižalo.

Število slovaških podeželskih kreditnih zadrug, ki so priključene Osrednji zadrugi zvezi, se je lani zvišalo od 706 na 758, vloge v teh zadrugah pa so narasle od 400 na 500 milijonov Ks. Istočasno pa so se znižala posojila teh zadrug, ker kmetje sedaj dolgove odplačujejo. V državnih papirjih so imele te zadrug naloženo 72 milijonov Ks.

Gostilničarji!

Naročite se na
'Trgovski list'!

Občni zbori

D. d. »Motvoz in platno« v Grosupljem ima svoj 31. redni občni zbor dne 30. marca ob 11. v posvetovalnici Ljubljanske kreditne banke. Dnevni red občajni. Delnice se morajo položiti najkasneje 8 dni pred občnim zborom pri blagajni Ljubljanske kreditne banke.

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice ima 59. redno skupščino dne 29. marca ob 9.30 v svoji posvetovalnici, Dalmatinova ulica 1. Če skupščina ob napovedani uri ne bi bila sklepna, bo čez pol ure druga skupščina s istim dnevnim redom, ki je sklepna ne glede na število navzočih zadrugnikov.

Angleška industrija

Kakor poroča »Autarchia e Commercio«, je bila racionalizacija angleške industrije, ki se je pričela lani, končana. Izjemo tvori samo konfekcijska industrija. Kljub osredotočenju industrije ni v Angliji več prostih delavcev, kajti skoraj vsi, razen starejših, so že zaposleni v vojni industriji. Iz uvodnika lista »Financial News« je razvidno, da so izkustva pri racionalizaciji pokazala dvoje dejstev: 1) racionalizacija pomeni uspeh samo tedaj, kadar je v kakšni industriji preobilje produktivne kapacitete tudi potem, ko je že v vojni službi; 2) industrija z majhnimi obrati se le težko racionalizira. Najboljši uspehi se dosežejo na onih industrijskih področjih, ki imajo majhne, toda važne obrate. V teh primerih se je čisto pokazala žilava opozicija lastnikov iz gospodarskih interesov. Sijajni uspehi so bili doseženi v bombažni in obutveni industriji.

Podjetja na Portugalskem podrejena vojaški organizaciji

Portugalska vlada je objavila zakonski dekret, s katerim se pooblašča, da podredi vse ustanove, službe in podjetja, ki imajo javni ali zasebni značaj, vojaški organizaciji. Pod ta zakon spadajo s takojšnjo veljavnostjo vse tovarne, ki se bavijo s proizvodnjo ali popravilom vojnega materiala, nadalje vse pošne, brzojavne in telefonske ter radijske oddajne postaje, nadalje vsa transportna podjetja, a tudi vsa rudarska podjetja, zlasti ona, ki pridobivajo premog, železo in baker, nadalje vse kalorične in vodne električne centrale, vse kemične industrije, zlasti one, ki proizvajajo razstreliva in umetna gnojila. Tudi vsi mlini in tovarne za kruh spadajo pod novi zakonski dekret.

Il mio bambino è a letto con l'influenza... Moj otrok je zbolel za influenco...

In vendita in tutte le farmacie
Dobi se v vsaki lekarni

E' INUTILE SOFFRIRE
ZAKAJ BI TRPELI

Tako zvane oblike influence obsegajo, poleg resnične influence, še množico zimskih obolenj, kakor so kašelj, mrzlica, vnetja grla in sapnika, bronhitis.

Proti vsem boleznim prehlada Vam pomaga

RODINA

Contro il raffreddore e le forme influenzali
Zoper prehlad in oblike influence

Novo ustanovljeno! Novo ustanovljeno!
Trgovina
z železnino in poljedelskimi stroji

FERRUM LEON STUPICA
Ljubljana, Gradišče 2 (poleg Uršulink)